

La casa vella

*Hostes que vindran
de casa't treuràn.*

¡Còm eres bonica enllà en ma infantesa,
la vella masia, la casa pagesa,
quan jo t'hi sabia defora poblat
enllà de la plana, lluny de la Ciutat!
Sembla encara't vegi al peu del fondal
rústega y morena, el xipré'al portal
y la fumerola de la xumaneya
que la tramontana sempre l'escabeya,
cabellera blanca de l'avia padrina
que dalt la teulada posa caputxina,
caputxeta verda d'eura y crespínells
fins a ran del porxe guarnit de clavells.
Té les arrecades fòra'ls finestrons,
rastrells de panotxes y de tomacons,
y al volt de sa falda tota ramejada
¡quin esplet de vinyes y d'horta gemada!
Cirers y pomeres per damunt les tanques
fexugues de fruyta repengen ses branques.

Giponet florit,
de massa cenyit
se li ha descordat;
treu enfóra'l pit
— un paller daurat —

un paller qu'es or entre mig de roses
y blancors de lliris y de brumeroses.
¡L'avi magraner, com s'hi enrialla!
Per véurel millor salta la muralla,
y'l badabadoch tot s'emmaravella
d'aquell girassol qui fa la rodella
prop la clavellina al brancal del pou.
Al voltant de l'era mouen enrenou
lloques maynaderes, polles ponedores,
y'l gall llevarer tot cantant les hores
rumbeja sa cresta roja com un flam;
les oques blanquegen dintre'l vert d'un camp;
els coloms revolen entorn la teulada
que hi canta'l puput ab la cresta alçada;
els pardals espolsen l'or de les garberes
que'ls novells xeriquen dins les pardaleres;
dancen les falzies ab els roquerols
y la cabra motxa dringa'ls picarols
que li fa denteta l'auria ginestera,
toya de claror baix la torrentera,
prop la font que brolla sota un cobricel
de flor de ridorta y de xuclamel.

Y minva la tarda, que'l sol ja se'n và...
Jo fos dalt la serra, l'hauria ab la mà
y també aquell núvol que s'ha tornat rosa
de llum que's desmaya al cant d'una alosa.

Brunzen grills-cadells dintre les userdes
y'ls camins s'enyoyen de llumetes verdes,
y aquella etzavara

que apar un cirial
 té una estrella clara
 a cada brocal,
 y la Casa vella s'adorm al fondal
 ab una creu xica damunt el portal...

* * *

¡Oh casa pagesa
 que'm dus l'anyorança de la juvenesa,
 qui't veu y t'ha vista,
 tan alegre qu'eres en ta soletat,
 y ara muda y trista
 talment presonera d'un modern vehinat
 que t'ha près les terres per ferne ciutat!
 «Hostes que vindrán
 de casa't treuràn»...

Perxò clous finestres y tanques les portes,
 que tu no ho pots veure com els forasters
 van colgant ta vida sota'ls nous carrers;
 brigades feyneres qu'arrasen tes hortess
 y arrepassen vinyes, regiren sembrades
 y aterren els boscos de tes esplanades...
 Adeusiau alzines y aquells pins tan alts!
 ¡còm cruxen ses branques devall les destrals!
 Plòra, camperola, que tot ho has perdut,
 fins la poesia,
 lo que més valia,
 rosa de perfum dins la solitud.
 Som en primavera, rès s'hi veu flori'
 sinó les verdices vora del camí.
 Rossinyol qu'arriba, rossinyol se'n và,
 qu'ara la pobreta fa dol de mirà'.
 L'era abandonada, el torrent axut,
 la figuera morta y el parral caygut.
 Olles pardaleres dessobre'l portal

semblen les ventoses al pit d'un malalt
que li fes la vetlla'l xiprer gegant
cogulla calada com un congregant,
y aquella lluherna que s'encén de nit
apar la xinxeta al capçal d'un llit.
Devora la porta s'ou un grill que canta,
milló'hi cantaria, no fos que s'espanta
del llumet que crema dins la cambra gran...
Ay! aquell llumet més trist cada dia...
ay! aquell llumet que s'hi va apagant,
que s'hi va morint en lenta agonía...
L'avi està malalt, malalt que se'n và...

Quan ell morirà,
¡adéu casa vella!
Ferida de mort
no quedarà d'ella
ni ombra de recort.